

ALAVIESKAN KUNTA

Alavieskan kunnan lausunto Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueen järjestämissuunnitelmasta vuosille 2027–2030

Pohjois-Pohjanmaan järjestämissuunnitelman luonnoksessa on varsin ymmärrettäviä organisaatioiden ja toimintojen muutoksia, koska taloudelliset resurssit ovat rajallisia ja hoitohenkilökunnan saatavuudessa on ongelmia. Perusterveydenhuoltoon on kuitenkin suunnattava tarvittava määrä palveluja ja resursseja jokaiseen kuntaan. Etälääkäripalvelut ja digitaaliset palvelut eivät korvaa kokonaan perusterveyden huollon toimintaa.

PERUSTERVEYDENHUOLLON JA SOSIAALIN LÄHIPALVELUT.

Alavieskan kunta toteaa, että neuvolapalvelut (äitiysneuvola, lastenneuvola, ikäneuvola) sairaanhoitajapalvelut, hammashuolto, laboratoriopalvelut ja neuvolapalvelut kaikissa kunnissa tulee jatkossakin säilyttää. Tämä koskee erityisesti Alavieskan, Merijärven ja Lumijoen sotepalveluja, joissa on soteasemat lakkautettu vuoden 2025 alkupuolella.

Alavieskan kunta esittää, että Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialueella on kaikissa kunnissa kotiin annettavia palveluja (sosiaalipalveluja, lapsiperheiden palveluita, kotihoitoa, kotisairaaloimintaa, digitaalinen sote-keskus ja muita digitaalisia palveluja) sekä neuvolapalveluita ja suun terveydenhuollon palveluita kouluissa ja päiväkodeissa tai muun palvelutoiminnan yhteydessä. Jokaisessa kunnassa on lisäksi neuvolan tai kotihoidon tilojen yhteydessä järjestettävää sairaanhoitajan vastaanottoa.

Opiskeluhuollossa koulupsykologipalvelut tulisi järjestää lähipalveluna ja koulukuraattoriresurssia tulisi varata edelleen tarpeen mukaan kuntaan. Alavieskassa on kiertänyt vuoden 2025 alkupuolelta asti suunterveydenhuollon hammaskontti koululaisille, vaikka hyvinvointialue on vuokrannut määräaikaikaisella sopimuksella tilat vuoden 2028 loppuun asti. Tuplavuokrauksesta olisi saatavissa arviolta kymmenien tuhansien eurojen säästöt vuoden 2028 loppuun asti. Samalla tämä parantaisi koululaisten suunterveydenhuoltoa, joka on erityisen tärkeää lasten ennaltaehkäisevänä toimintona perusterveyden huollolle.

OMAISHOIDON TUKI

Alavieskan kunta edellyttää, että omaishoidon tukea ei saa alentaa omaishoitajilta. Omaishoitaja tekevät yhteiskunnallisesti ja taloudellisesti korvaamatonta työtä, joka vähentää suoraan hyvinvointialueen raskaiden ympärivuorokautisten palvelujen painetta. Tukipalkkioiden leikkaaminen tai myöntämiskriteerien tiukentaminen

säästösyistä olisi lyhytnäköistä politiikkaa, joka johtaisi nopeasti omaishoitajien uupumiseen ja kalliimman laitoshoidon tarpeen räjähdysmäiseen kasvuun. Näin ollen tämä lisäisi ympärivuorokautisen tarvetta vanhuksille, koska osa omaishoitajista ei enää pystyisi taloudellisesti toimimaan omaishoitajina.

OULASKANKAAN PÄIVÄKIRURGIA JA ERIKOISSAIRAANHOIDON POLIKLINIKKAPALVELUT

Oulaskankaan sairaalan päiväkirurginen toiminta ja erikoissairaanhoidon poliklinikkapalvelut tulee säilyttää ennallaan ja niitä tulee kehittää osana Pohteen palvelurakennetta tulevalla suunnitelmakaudella 2027–2030.

Oulaskankaan sairaalan erikoissairaanhoidon vastaanottotoiminnan ja dialyysitoiminnan tulee jatkua. Oulaskankaan sairaalan kehittämistä alueen akuuttihoidon keskittymänä tulee jatkaa. Oulaskankaalle on mahdollista kehittää myös muiden palveluiden keskittymänä. Pohteen eteläisen alueen palvelujen järjestämisessä on huomioitava pitkät etäisyydet, väestön palvelutarve sekä olemassa olevien tilojen, laitteiden ja henkilöstöosaamisen käyttö. Oulaskangas on tässä kokonaisuudessa keskeinen alueellinen palvelukeskittymä.

Aiemmin Oulaskankaan kirurgiset toimenpiteet ovat olleet kustannuksiltaan edullisia verrattuna Oulun OYS:ssa tehtäviin. Päiväkirurgiset palvelut takaavat sujuvan hoitoon pääsyn, lyhyemmät hoitomatkat ja turvallisen hoidon lähellä potilasta. Toiminnan keskittäminen kauemmas heikentäisi palveluiden saavutettavuutta, lisäisi kustannuksia sekä kuormittaisi potilaita, omaisia ja muuta terveydenhuoltojärjestelmää. Oulaskankaalle ei ole riittävästi yritetty rekrytoida kirurgeja vaan rekryhaut ovat olleet osa-aikaisia ja määräaikaisia ja on selvää, ettei kirurgien rekrytoinnit onnistu edellä kuvatulla tavalla. Oulaskankaalla on osaava henkilöstö, toimivat tilat ja vahva kokemus laadukkaasta päiväkirurgiasta. Näitä palveluita ei tule heikentää, vaan niiden jatkuvuus ja kehittäminen on turvattava. On myös huomioitava, että Oulaskankaan päiväkirurgian olemassaolo takaa myös alueella sairaanhoitajien koulutuksen. Muutoin hyvinvointialueelle voi tulla haasteita rekrytoida henkilökuntaa myös muihin yksiköihin.

Alavieskassa 28.9.2026

Alavieskan kunnanhallitus